



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců JUDr. Tomáše Foltase a Mgr. Lenky Krupíčkové v právní věci žalobce: **I. B.**, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 14. 10. 2019, č. j. 17 A 171/2019 - 40,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce advokátovi JUDr. Ing. Jakubu Backovi **s e p ř i z n á v á** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti ve výši 4 114 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Rozhodnutím žalovaného ze dne 7. 8. 2019, č. j. OAM-388/LE-BA04-BA04-PS-2019, byl žalobce zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), a podle § 46a odst. 5 téhož zákona byla doba trvání zajištění stanovena do 25. 11. 2019.

II.

[2] Žalobce podal proti výše uvedenému rozhodnutí žalobu ke Krajskému soudu v Plzni, který ji zamítl rozsudkem ze dne 14. 10. 2019, č. j. 17 A 171/2019 - 40.

[3] V odůvodnění rozsudku krajský soud uvedl, že námitky žalobce v dané věci se vztahovaly k tomu, že žalovaný nesprávně vyhodnotil to, zda je žalobce zranitelnou osobou.

[4] Podle názoru krajského soudu je z kontextu celého rozhodnutí zřejmé, že žalovaný si zdravotního stavu žalobce byl vědom a tento vzal ve své úvaze v potaz. Vycházel z informací poskytnutých Policií České republiky, kde sice žalobce hovořil o tom, že je nemocný hepatitidou typu C, nicméně k tomu sám uvedl, že ve Francii mu bylo řečeno, že žádnou léčbu nepotřebuje. Současně prohlásil, že nemá žádnou překážku nebo důvod, proč by nemohl vycestovat z území České republiky, nic ho tu podle jeho slov nedrží. Žalobce navíc svá tvrzení o zdravotní indispozici nijak nepodložil, např. lékařskou zprávou. Žalovaný proto neshledal, že by uváděné důvody byly natolik závažné, aby mohl být žalobce za zranitelnou osobu označen, s čím se žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí dostatečně vypořádal. Krajský soud tedy uzavřel, že žalovaný správně učinil závěr o tom, že žalobce není osobou vyloučenou z aplikace § 46a odst. 1 zákona o azylu, neboť v jeho případě nelze na základě jeho vlastního vyjádření v rámci správního řízení konstatovat, že by byl zranitelnou osobou ve smyslu § 2 odst. 1 písm. i) zákona o azylu.

III.

[5] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

[6] Stěžovatel namítal, že žalovaný nesprávně vyhodnotil to, zda je zajištění stěžovatele přípustné s ohledem na to, že může být potenciálně zranitelnou osobou podle § 46a odst. 3 zákona o azylu, respektive se touto otázkou dostatečně nezabýval. Krajský soud se pokusil vypořádat s absencí potřebného hodnocení stěžovatelovy choroby tvrzením, že žalovaný toto hodnocení provedl „jaksi implicitně“, stěžovatelem namítaných skutečností si byl vědom a dospěl k závěru, že stěžovatel zranitelnou osobou není navzdory jím uváděným skutečnostem. Podle názoru stěžovatele však z žalobou napadeného rozhodnutí takové závěry rozhodně neplynou.

[7] Stěžovatel informoval správní orgán o tom, že trpí závažnou nemocí, byť mu bylo ve Francii řečeno, že tato nemoc nevyžaduje léčení. Povinností žalovaného tedy bylo bezpochyby vyhodnotit relevanci stěžovatelových tvrzení, s nimiž byl seznámen, a zhodnotit je ve vztahu k tomu, zda je stěžovatel zranitelnou osobou či nikoliv. Jelikož tak žalovaný neučinil, zatížil své rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti, pro kterou nemůže obstát. Tato vada pak nemůže být napravena vlastní činností krajského soudu.

[8] Na základě výše uvedeného proto stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek krajského soudu i rozhodnutí žalovaného a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

IV.

[9] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti popírá oprávněnost podané kasační stížnosti, neboť má za to, že rozsudek krajského soudu byl vydán v souladu s právními

pokračování

předpisy. Žalovaný postupoval v souladu se zákonem o azylu, když zjistil skutečný stav věci a stěžovatele zcela důvodně a po právu zajistil v ZZC podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Žalovaný má za to, že k veškerým námitkám se dostatečně a obsáhle vyjádřil ve svém písemném vyjádření k žalobě ze dne 30. 9. 2019. Mimo jiné se zde vyjádřil k stěžovatelem opakující se námitce, týkající se jeho zdravotního stavu a vyhodnotil, že stěžovatel není zranitelnou osobou, což následně potvrdil i krajský soud ve svém rozsudku.

[10] S ohledem na výše uvedené považuje žalovaný kasační stížnosti za nedůvodnou, a proto navrhl, aby ji Nejvyšší správní soud zamítl.

V.

[11] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[12] Kasační stížnost není důvodná.

[13] Nejvyšší správní soud předně uvádí, že na projednávaný případ nedopadá právní úprava § 104a s. ř. s. Již v rozsudku ze dne 31. 7. 2013 č. j. 7 Azs 19/2013 – 38, publ. pod č. 2971/2014 Sb. NSS, zdůraznil, že „zkoumání přijatelnosti kasační stížnosti je na místě pouze u věci, jejichž meritem je posouzení otázky udělení nebo neudělení některé z forem mezinárodní ochrany včetně posouzení, zda správní řízení ve věci této otázky bylo vedeno v souladu se zákonem. [...] Proto, jako je tomu v dané věci, není důvodu se zabývat otázkou přijatelnosti kasační stížnosti v případě, je-li meritem otázka setrvání cizince v přijímacím středisku, pokud se tento domáhá udělení mezinárodní ochrany, včetně případného přezkumu rozhodnutí správního orgánu ve správním soudnictví“. V přezkoumávané věci se jedná o povinnost stěžovatele setrvat v zařízení pro zajištění cizinců. Nejedná se o udělení nebo neudělení mezinárodní ochrany. Proto nebylo třeba zabývat se přijatelností kasační stížnosti (srov. také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 1. 2014 č. j. 2 Azs 10/2013 – 62, nebo usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 1. 2015, č. j. 9 Azs 66/2014 – 69, publ. pod č. 3181/2015 Sb. NSS).

[14] Spornou otázkou v projednávané věci je, zda se žalovaný přezkoumatelně vypořádal s tím, zda stěžovatel může být zranitelnou osobou podle § 2 odst. 1 písm. i) zákona o azylu.

[15] Podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu *[m]inisterstvo může v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se brozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve.*

[16] Podle § 46a odst. 3 zákona o azylu *[j]de-li o žadatele o udělení mezinárodní ochrany, který je zranitelnou osobou, s výjimkou osoby se zdravotním postižením, které nebrání jejímu*

umístění v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, může ministerstvo v případě nutnosti rozhodnout o jeho zajištění, pouze pokud je starší 18 let a porušil opakovaně závažným způsobem povinnost uloženou mu zvláštním opatřením.

[17] Podle § 2 odst. 1 písm. i) zákona o azylu *[p]ro účely tohoto zákona se rozumí zranitelnou osobou zejména nezletilá osoba bez doprovodu, rodič nebo rodina s nezletilým dítětem nebo rodič nebo rodina se zletilým dítětem se zdravotním postižením, osoba starší 65 let, osoba se zdravotním postižením nebo s vážným onemocněním, těhotná žena, oběť obchodování s lidmi nebo osoba, která byla mučena, znásilněna nebo podrobena jiným vážným formám psychického, fyzického nebo sexuálního násilí.*

[18] V projednávané věci není sporu o skutkovém stavu věci. Rozhodnutím Policie České republiky ze dne 6. 8. 2019, č. j. KRPA-279651-20/ČJ-2019-000022-ZSV, byl stěžovatel zajištěn podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a umístěn do ZZC Balková za účelem realizace správního vyhoštění. Důvodem zajištění byla skutečnost, že dne 5. 8. 2019 byla při kontrole vozidla kontrolována totožnost stěžovatele, který se prokázal řidičským průkazem, jenž se však jevil jako padělek. Následnou lustrací bylo zjištěno, že stěžovatel má pozitivní záznam v systému ENO a SIS II. Do protokolu dne 5. 8. 2019 stěžovatel uvedl, že do České republiky přicestoval dne 3. 8. 2019 z Německa automobilem bez cestovního dokladu a bez oprávnění k pobytu. Vysvětlil, že do České republiky přicestoval za účelem podání žádosti o mezinárodní ochranu. Sdělil také, že o mezinárodní ochranu již žádal ve Francii, byl ale vyhoštěn. Stěžovatel si byl vědom skutečnosti, že na území České republiky smí pobývat pouze s platným cestovním dokladem a vízem a že tedy přicestoval nelegálně. Na území České republiky nemá žádné bydliště, žádný majetek, nikde nepracuje a nikoho zde nemá. V Gruzii, konkrétně ve městě Tbilisi, žije jeho manželka a dvě děti. Ke svému zdravotnímu stavu uvedl, že má hepatitidu typu C a že mu ve Francii bylo řečeno, že žádnou léčbu nepotřebuje. Prohlásil, že nemá žádnou překážku nebo důvod, proč by nemohl vycestovat z území České republiky, nic ho tu podle jeho slov nedrží. Pokračoval však, že se nemá kam vrátit, je bývalým policistou, má kvůli tomu teď problémy a kdyby se vrátil, v Gruzii by šel hned do vězení a v Abcházii by ho zabili. Dne 7. 8. 2019 v zařízení pro zajištění cizinců podal stěžovatel žádost o udělení mezinárodní ochrany. Téhož dne byl stěžovatel žalobou napadeným rozhodnutím zajištěn podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu.

[19] Žalovaný v rozhodnutí o zajištění konstatoval, že *„žadatel rovněž není osobou vyloučenou z aplikace ustanovení § 46a odst. 1 zákona o azylu, neboť v jeho případě na základě jeho vyjádření v rámci správního řízení o zajištění dle zákona o pobytu cizinců a vyhoštění a jeho žádosti o mezinárodní ochranu nelze konstatovat, že by byl zranitelnou osobou ve smyslu ustanovení § 2 odst. 1 písm. i) zákona o azylu (...) Jmenovaný v průběhu provedených a výše popsanych řízení neuvedl nic, z čeho by bylo možné usuzovat, že je zranitelnou osobou.“*

[20] Nejvyšší správní soud považuje způsob, jakým se žalovaný vypořádal s možnou stěžovatelovou zranitelností, za nedostatečný. Odůvodnění rozhodnutí žalovaného v tomto bodě je obecné a šablonovité, bez vazby na konkrétní skutečnosti, které vyplývají ze správního spisu. Osoby mohou být zranitelné právě v důsledku toho, že trpí vážným onemocněním a jejich zajištění tak může být spojeno s rizikem značného a nevratného zhoršení jejich zdravotního stavu. Stěžovatel v řízení před správními orgány uvedl, že má

pokračování

hepatitidu typu C, která však údajně nevyžaduje léčbu. Žalovaný se měl se stěžovatelskými tvrzeními vypořádat, posoudit stěžovatelův zdravotní stav a vyhodnotit, zda jej činí zranitelným ve smyslu zákonné definice. Podle názoru zdejšího soudu však tato vada v posuzovaném případě nezakládá nepřezkoumatelnost ani důvod pro zrušení rozhodnutí žalovaného.

[21] Především je podstatné, že stěžovatel v řízení před krajským soudem ani před Nejvyšším správním soudem netvrdil ani nedokládal, že je zranitelnou osobou. Jestliže žalovaný nezjistil důvody zranitelnosti, nemohl zasáhnout do stěžovatelových práv, pokud stěžovatel zranitelnou osobou ve skutečnosti nebyl. Nejvyšší správní soud přitom souhlasí s krajským soudem v tom, že zjištěné skutečnosti vyplývající ze správního spisu o stěžovatelově zranitelnosti nesvědčí. Obecné tvrzení stěžovatele v žalobě i kasační stížnosti, že má hepatitidu typu C s tím, že mu bylo ve Francii sděleno, že žádnou léčbu nepotřebuje, nevypovídá nijak o charakteru a intenzitě jeho zdravotních problémů ani o tom, jak konkrétně by měly bránit jeho zajištění. Účelem § 46a odst. 3 zákona o azylu přitom je právě typové vymezení kategorií osob, u nichž lze mít za to, že na ně bude mít zajištění nežádoucí následky. Lze rovněž poukázat na to, že stěžovatelův zdravotní stav mu evidentně nijak nebránil cestovat po Evropě a ani sám stěžovatel jej nepociťoval jako překážku svého dalšího cestování a přemísťování.

[22] Stěžovatel nepředložil krajskému soudu žádná nová tvrzení ohledně svého zdravotního stavu, ze kterých by bylo možno usoudit na jeho zranitelnost. Krajský soud tedy v souladu s principem plné jurisdikce posoudil obsah správního spisu. Dospěl přitom k závěru, že informace zde nashromážděné poskytují dostatečnou oporu pro závěr, že stěžovatel není zranitelnou osobou. Nejvyšší správní soud s tímto hodnocením souhlasí a ve zbytku odkazuje stěžovatele na odůvodnění rozsudku krajského soudu.

[23] Nejvyšší správní soud uzavírá, že přestože se žalovaný v odůvodnění výslovně nevypořádal s tvrzenými zdravotními problémy stěžovatele, jeho závěr o tom, že stěžovatel není zranitelnou osobou, je správný. Lze přisvědčit stěžovateli, že krajský soud v tomto bodě částečně nahradil odůvodnění žalovaného, v tomto konkrétním případě to však není důvod ke zrušení rozhodnutí. Výsledek posouzení krajského soudu nemůže být pro stěžovatele překvapivý, ostatně ani sám netvrdí, že by byl zranitelnou osobou. Nejvyšší správní soud v posuzované věci proto neshledal zásah do stěžovatelových práv, jimž by měl poskytnout ochranu.

[24] S poukazem na shora uvedené důvody Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[25] Soud rozhodl o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože mu v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

[26] Ustanovenému zástupci stěžovatele Nejvyšší správní soud přiznal odměnu za jeden úkon právní služby - podání kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky

č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů] v celkové výši 3 100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bod 5. advokátního tarifu], k čemuž náleží náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Vzhledem k tomu, že advokát je plátcem daně z přidané hodnoty, odměna je dále zvýšena o částku odpovídající této dani, kterou je tato osoba povinna z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů. Částka daně, vypočtená podle citovaného zákona, činí 714 Kč. Celkem tedy odměna ustanoveného advokáta činí částku ve výši 4 114 Kč. Tato částka mu bude vyplacena do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku z účtu Nejvyššího správního soudu.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. února 2020

Mgr. David Hipšr
předseda senátu